

قانون تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری خارجی

فصل اول – تعاریف

ماده 1: اصطلاحات و عبارات بکار برده شده در این قانون دارای معانی زیر می‌باشد:

قانون: قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی.

سرمایه‌گذاری خارجی: اشخاص حقیقی یا حقوقی غیر ایرانی و یا ایرانی با استفاده از سرمایه با منشاء خارجی که مجوز سرمایه‌گذاری موضوع ماده « 6 » را اخذ نموده باشند.

سرمایه خارجی: انواع سرمایه اعم از نقدی و یا غیرنقدی که توسط سرمایه‌گذار خارجی به کشور وارد می‌شود و شامل موارد زیر می‌گردد:
الف) وجه نقدی که بصورت ارز قابل تبدیل، از طریق نظام بانکی یا دیگر طرق انتقال وجوه که مورد تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران باشد، به کشور وارد شود؛

ب) ماشین‌آلات و تجهیزات؛

ج) ابزار و قطعات یدکی، قطعات منفصله و مواد اولیه، افزودنی و کمکی؛

د) حق اختراع، دانش فنی، اسامی و علائم تجاری و خدمات تخصصی؛

ه) سود سهام قابل انتقال سرمایه‌گذار خارجی؛

و) سایر موارد مجاز با تصویب هیات دولت؛

سرمایه‌گذاری خارجی: بکارگیری سرمایه خارجی در یک بنگاه اقتصادی جدید یا موجود پس از اخذ مجوز سرمایه‌گذاری؛

مجوز سرمایه‌گذاری: مجوزی که بر طبق ماده « 6 » این قانون برای هر مورد سرمایه‌گذاری خارجی صادر می‌شود؛

سازمان: سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی ایران موضوع ماده « 5 » قانون تشکیل وزارت امور اقتصادی و دارایی مصوب 1353/4/24؛

هیات: هیات سرمایه‌گذاری خارجی موضوع ماده « 6 » این قانون.

فصل دوم- شرایط عمومی پذیرش سرمایه خارجی

ماده 2: پذیرش سرمایه‌گذاری خارجی بر اساس این قانون و با رعایت سایر قوانین و مقررات جاری کشور می‌بایست به منظور عمران و آبادی و فعالیت تولیدی اعم از صنعتی، معدنی، کشاورزی و خدمات بر اساس ضوابط زیر صورت پذیرد: الف- موجب رشد اقتصادی، ارتقاء فن‌آوری، ارتقاء کیفیت تولیدات، افزایش فرصت‌های شغلی و افزایش صادرات شود. ب- موجب تهدید امنیت ملی و منافع عمومی، تخریب محیط زیست، اختلال در اقتصاد کشور و تضییع تولیدات مبتنی بر سرمایه‌گذاری‌های داخلی نشود.

ج- متضمن اعطای امتیاز توسط دولت به سرمایه‌گذاران خارجی نباشد. منظور از امتیاز، حقوق ویژه‌ای است که سرمایه‌گذاران خارجی را در موقعیت انحصاری قرار دهد.

د- سهم ارزش کالا و خدمات تولیدی حاصل از سرمایه‌گذاری خارجی موضوع این قانون نسبت به ارزش کالا و خدمات عرضه شده در بازار داخلی در زمان صدور مجوز، در هر بخش اقتصادی از 25 درصد و در هر رشته از 35 درصد بیشتر نخواهد بود. تعیین رشته‌ها و میزان سرمایه‌گذاری در هر یک از آنها طبق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب هیات وزیران می‌رسد. سرمایه‌گذاری خارجی جهت تولید کالا و خدمات برای صدور به خارج از کشور « به جز نفت خام » از این نسبت‌ها معاف است.

تبصره : قانون مربوط به تملك اموال غير منقول اتباع خارجي مصوب 1310/3/16 كماكن به قوت خود باقى مي‌باشد . تملك هر نوع زمين به هر ميزان بنام سرمايه‌گذار خارجي در چارچوب اين قانون مجاز نمي‌باشد.

ماده 3: سرمايه‌گذارى‌هاى خارجي كه بر اساس مفاد اين قانون پذيرفته مي‌شوند از تسهيلات و حمايتهاي اين قانون برخوردارند . اين سرمايه‌گذارىها به دو طريق زير قابل پذيرش هستند:

الف: سرمايه‌گذارى مستقيم خارجي در زمينه‌هايي كه فعاليت بخش خصوصي در آن مجاز مي‌باشد.

ب: سرمايه‌گذارى‌هاي خارجي در كليه بخش‌ها در چارچوب روش‌هاي « مشاركت مدني » ، « بيع متقابل » و « ساخت ، بهره‌برداري و واگذاري » كه برگشت سرمايه و منافع حاصله صرفاً از عملکرد اقتصادي طرح مورد سرمايه‌گذارى ناشي شود و متكي به تضمين دولت يا بانكها و يا شرکتهاي دولتي نباشد. تبصره : مادام كه سرمايه خارجي موضوع روش‌هاي « ساخت، بهره‌برداري و واگذاري » مندرج در بند « ب » اين ماده و سود مترتب بر آن مستهلك نشده است، اعمال حق مالكانه نسبت به سهم سرمايه باقى مانده در بنگاه اقتصادي سرمايه‌پذير توسط سرمايه‌گذار خارجي مجاز مي‌باشد.

ماده 4 : سرمايه‌گذارى دولت يا دولت‌هاي خارجي در جمهوري اسلامي ايران حسب مورد منوط به تصويب مجلس شوراي اسلامي مي‌باشد. سرمايه‌گذارى شرکتهاي دولتي خارجي، خصوصي تلقى مي‌گردد.

. فصل سوم - مراجع ذيصلاح

ماده 5: سازمان، تنها نهاد رسمي تشويق سرمايه‌گذارى‌هاي خارجي در کشور و رسيدگي به كليه امور مربوط به سرمايه‌گذارى‌هاي خارجي مي‌باشد و درخواست‌هاي سرمايه‌گذاران خارجي در خصوص امور مربوطه از جمله پذيرش، ورود، بكارگيري و خروج سرمايه مي‌بايد به آن سازمان تسليم مي‌گردد.

ماده 6: به منظور رسيدگي و اخذ تصميم در خصوص درخواست‌هاي موضوع ماده « 5 »، هياتي با نام هيأت سرمايه‌گذارى خارجي به رياست معاون وزير امور اقتصادي و دارايي به عنوان ريبس كل سازمان و مركب از معاون وزير امور خارجه ، معاون ريبس سازمان مديریت و برنامه‌ريزي کشور ، معاون ريبس كل بانك مركزي جمهوري اسلامي ايران و حسب مورد، معاونين وزارتخانه‌هاي ذيربط تشكيل مي‌گردد. در ارتباط با درخواست پذيرش، مجوز سرمايه‌گذارى پس از تصويب هيأت با تاييد و امضاي وزير امور اقتصادي و دارايي صادر مي‌گردد. به هنگام پذيرش سرمايه‌گذارى خارجي، هيأت موظف به رعايت ضوابط مندرج در ماده « 2 » اين قانون مي‌باشد.

تبصره : سازمان مكلف است درخواست‌هاي سرمايه‌گذارى را پس از بررسي مقدماتي حداكثر ظرف (پانزده) روز از تاريخ دريافت آنها همراه با نظر خود در هيأت مطرح نمايد. هيأت موظف است حداكثر ظرف مدت يكماه از تاريخ مطرح شدن درخواست‌هاي منكور به موضوع رسيدگي و تصميم نهايي خود را كتباً اعلام نمايد.

ماده 7: به منظور تسهيل و تسريع امور مربوط به پذيرش و فعاليت سرمايه‌گذارى‌هاي خارجي در کشور، كليه دستگاه‌هاي ذيربط از جمله وزارت امور اقتصادي و دارايي، وزارت امور خارجه ، وزارت بازرگاني ، وزارت كار و امور اجتماعي ، بانك مركزي جمهوري اسلامي ايران ، گمرک جمهوري اسلامي ايران ، اداره كل ثبت شرکتهای و مالکیت صنعتی و سازمان حفاظت محيط زيست مكلفند نسبت به معرفي يك نماينده تام‌الاختيار با امضاي بالاترين مقام دستگاه به سازمان اقدام نمايند . نمايندگان معرفي شده بعنوان رابط و هماهنگ‌کننده كليه امور مربوطه در آن دستگاه با سازمان شناخته مي‌شوند.

فصل چهارم - تضمين و انتقال سرمايه خارجي

ماده 8: سرمايه‌گذارى‌هاي خارجي مشمول اين قانون از كليه حقوق، حمايت‌ها و تسهيلاتی كه براي سرمايه‌گذارى‌هاي داخلي موجود است بطور يكسان برخوردار مي‌باشند.

ماده 9: سرمايه‌گذارى خارجي مورد سلب مالکیت و ملي شدن قرار نخواهد گرفت مگر براي منافع عمومي، به موجب فرآيند قانوني، به روش غير تبعيض‌آمیز و در مقابل پرداخت مناسب غرامت به مأخذ ارزش واقعي آن سرمايه‌گذارى بلافاصله قبل از سلب مالکیت.

تبصره 1: تقاضاي جبران خسارت وارده بايد حداكثر در مدت يكسال پس از سلب مالکیت يا ملي شدن به هيأت تسليم شود.

تبصره 2 : اختلافات ناشي از سلب مالکیت يا ملي شدن بر اساس ماده « 19 » اين قانون حل و فصل خواهد شد.

ماده 10: واگذاري تمام يا بخشي از سرمايه خارجي به سرمايه‌گذار داخلي و يا با موافقت هيأت و تاييد وزير امور اقتصادي و دارايي به سرمايه‌گذار خارجي ديگر مجاز مي‌باشد. در صورت انتقال به سرمايه‌گذار خارجي ديگر ، انتقال گيرنده كه بايد حداقل داراي شرايط سرمايه‌گذار اوليه باشد، از نظر مقررات اين قانون جايگزين و يا شريك سرمايه‌گذار قبلي خواهد بود.

فصل پنجم - مقررات پذيرش ، ورود و خروج سرمايه خارجي

ماده 11: سرمایه‌گذاری خارجی می‌تواند به یک یا ترکیبی از صور زیر به کشور وارد و تحت پوشش این قانون قرار گیرد:

الف: وجوه نقدی که به ریال تبدیل می‌شود.

ب: وجوه نقدی که به ریال تبدیل نمی‌شود و مستقیماً برای خریدها و سفارشات مربوط به سرمایه‌گذاری خارجی مورد استفاده قرار گیرد.

ج: اقلام غیرنقدی پس از طی مراحل ارزیابی توسط مراجع ذیصلاح.

تبصره: ترتیبات مربوط به نحوه ارزیابی و ثبت سرمایه خارجی در آیین‌نامه اجرایی این قانون تعیین خواهد شد.

ماده 12: نرخ ارز مورد عمل به هنگام ورود یا خروج سرمایه خارجی و همچنین کلیه انتقالات ارزی در صورت نك نرخی بودن ارز همان نرخ رایج در شبکه رسمی کشور و در غیر این صورت نرخ آزاد و به تشخیص بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ملاک خواهد بود.

ماده 13: اصل سرمایه خارجی و منافع آن یا آنچه از اصل سرمایه در کشور باقی مانده باشد با دادن پیش آگهی سه ماهه به هیات و بعد از انجام کلیه تعهدات و پرداخت کسورات قانونی و تصویب هیات و تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی قابل انتقال به خارج خواهد بود.

ماده 14: سود سرمایه‌گذاری خارجی پس از کسر مالیات و عوارض و اندوخته‌های قانونی با تصویب هیات و تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی قابل انتقال به خارج است.

ماده 15: پرداخت‌های مربوط به اقساط اصل تسهیلات مالی سرمایه‌گذاران خارجی و هزینه‌های مربوطه، قراردادهای حق اختراع، دانش فنی، کمک‌های فنی و مهندسی، اسامی و علائم تجاری، مدیریت و قراردادهای مشابه در چارچوب سرمایه‌گذاری خارجی براساس مصوبات هیات و تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی، قابل انتقال به خارج می‌باشد.

ماده 16: انتقالات موضوع مواد « 13 »، « 14 » و « 15 » با رعایت مفاد بند « ب » ماده « 3 » این قانون قابل انجام است.

ماده 17: تأمین ارز برای انتقالات موضوع مواد « 13 »، « 14 » و « 15 » به روش‌های زیر میسر است:

الف: خرید ارز از نظام بانکی؛

ب: از محل ارز حاصل از صدور محصولات تولیدی و یا ارز حاصل از ارائه خدمات بنگاه اقتصادی که سرمایه خارجی در آن بکار گرفته شده است؛

ج: صادرات کالاهای مجاز طبق فهرستی که در اجرای این بند به تصویب هیات وزیران با رعایت قوانین و مقررات مربوطه می‌رسد.

تبصره 1: بکارگیری یک یا ترکیبی از روش‌های فوق در مجوز سرمایه‌گذاری درج می‌گردد.

تبصره 2: در مورد سرمایه‌گذاری‌های موضوع بند « ب » ماده « 3 » چنانچه وضع قوانین یا مصوبات دولت، موجب ممنوعیت یا توقف اجرای موافقتنامه‌های مالی پذیرفته شده در چارچوب این قانون شود، زیان حاصل حداکثر تا سقف اقساط سررسید شده توسط دولت تأمین و پرداخت می‌گردد. حدود تعهدات قابل پذیرش، توسط هیات وزیران در چارچوب این قانون به تصویب می‌رسد.

تبصره 3: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است معادل ارزی وجوه قابل انتقال موضوع بند « الف » این ماده را با موافقت سازمان و تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی تأمین و در اختیار سرمایه‌گذاری خارجی قرار دهد.

تبصره 4: چنانچه مجوز سرمایه‌گذاری معطوف به بند « ب » و یا « ج » این ماده گردد، مجوز مذکور به منزله مجوز صادرات تلقی می‌گردد.

ماده 18: خروج آن بخش از سرمایه خارجی که در چارچوب مجوز سرمایه‌گذاری به کشور وارد شده اما بکارگیری نشده باشد، از شمول کلیه قوانین و مقررات ارزی و صادرات و واردات مستثنی می‌باشد.

فصل ششم- حل و فصل اختلافات

ماده 19: اختلافات بین دولت و سرمایه‌گذاران خارجی در خصوص سرمایه‌گذاری‌های موضوع این قانون چنانچه از طریق مذاکره حل و فصل نگردد در

دادگاه‌های داخلی مورد رسیدگی قرار می‌گیرد، مگر آنکه در قانون موافقتنامه دو جانبه سرمایه‌گذاری با دولت متنوع سرمایه‌گذار خارجی در مورد شیوه

دیگری از حل و فصل اختلافات توافق شده باشد.

فصل هفتم - مقررات نهایی

ماده 20: دستگاه‌های اجرایی ذیربط مکلفند در خصوص تعهدات متقابل در چارچوب صدور و روادید، اجازه اقامت، صدور پروانه کار و اشتغال حسب مورد برای سرمایه‌گذاران، مدیران و کارشناسان خارجی برای بخش خصوصی مرتبط با سرمایه‌گذاری‌های خارجی مشمول این قانون و بستگان درجه یک آنها براساس درخواست سازمان اقدام نمایند.

تبصره: موارد اختلاف بین سازمان و دستگاه‌های اجرایی با نظر وزیر امور اقتصادی و دارایی حل و فصل می‌شود.

ماده 21: سازمان مکلف است امکان دسترسی همگانی به کلیه اطلاعات مربوط به سرمایه‌گذاری و سرمایه‌گذاران خارجی، فرصت‌های سرمایه‌گذاری، شرکای ایرانی، موضوع فعالیت و سایر اطلاعاتی که در اختیار آن سازمان قرار دارد را فراهم نماید.

ماده 22: کلیه وزارتخانه‌ها و شرکت‌ها و سازمان‌های دولتی و مؤسسات عمومی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است مکلفند کلیه اطلاعات مورد نیاز سرمایه‌گذاری خارجی و گزارش سرمایه‌گذاری‌های خارجی انجام شده را در اختیار سازمان قرار دهند تا این سازمان براساس ماده فوق عمل نماید.

ماده 23: وزیر امور اقتصادی و دارایی مکلف است هر شش ماه یک بار گزارش عملکرد سازمان در خصوص سرمایه‌گذاری خارجی موضوع این قانون را به کمیسیون‌های ذیربط مجلس شورای اسلامی ارسال نماید.

ماده 24: از تاریخ تصویب این قانون و آیین‌نامه اجرایی آن، قانون جلب و حمایت سرمایه‌های خارجی - مصوب 1334/9/7 - و آیین‌نامه اجرایی آن لغو می‌گردد. سرمایه‌های خارجی که قبلاً براساس قانون مزبور مورد پذیرش قرار گرفته‌اند تحت شمول این قانون قرار می‌گیرند. مفاد این قانون توسط قوانین و مقررات آتی در صورتی لغو یا تغییر می‌یابد که لغو یا تغییر این قانون در قوانین و مقررات مذکور تصریح شده باشد.

ماده 25: آیین‌نامه اجرایی این قانون ظرف مدت دو ماه توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید. قانون فوق مشتمل بر بیست و پنج ماده و یازده تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ نوزدهم اسفند ماه یک هزار و سیصد و هشتاد مجلس شورای اسلامی تصویب و صدر مواد « 1 » و « 2 »، بندهای « ج » و « د » ماده « 2 »، بند « ب » ماده « 3 » و تبصره « 2 » ماده « 17 » در جلسه روز شنبه مورخ 1381/3/4 به تصویب مجمع تشخیص مصلحت نظام رسیده است.